

Runeberg i tiden

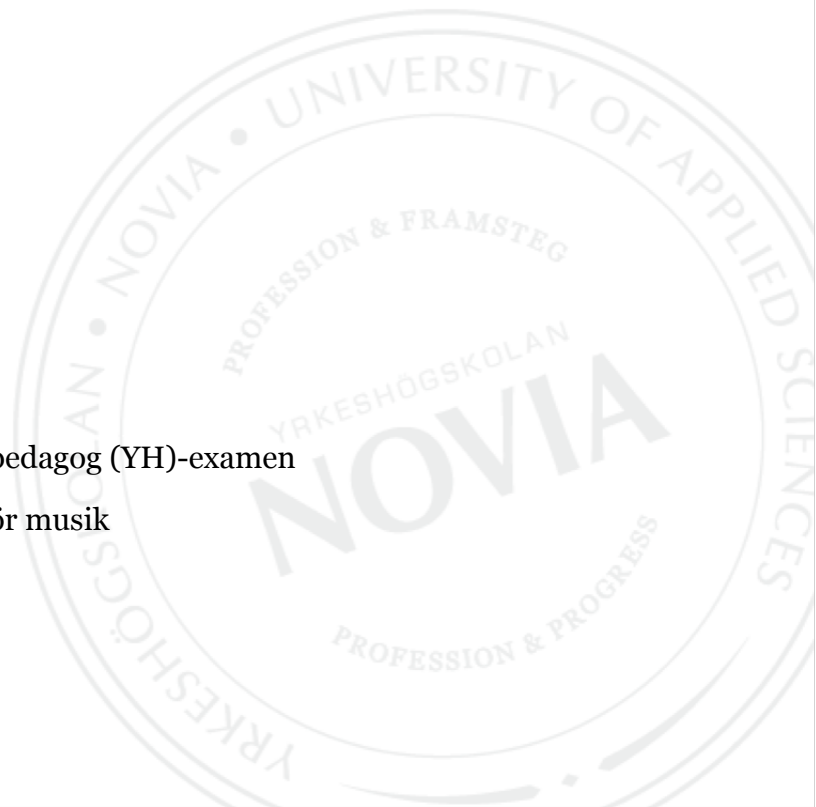
En processbeskrivning av en kompositionskonsert

Tobias Elfving

Examensarbete för musikpedagog (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för musik

Jakobstad 2013-06-05

EXAMENSARBETE

Författare: Tobias Elfving

Utbildningsprogram och ort: Musik, Jakobstad

Inriktningalternativ/Fördjupning: Musikpedagog

Handledare: Bill Ravall

Titel: Runeberg i tiden – en processbeskrivning av en kompositionskonsert

Datum 5.6 2013

Sidantal 24

Bilagor 1

Abstrakt

Syftet med detta arbete är att se på hela processen som ligger bakom en körkonsert med nykomponerad musik. Vad gör en lyckad konsert och går det att mäta?

Forskningen är baserad på en fallstudie. Litteratur, enkätsvar och den personliga erfarenheten under processen utgör grundmaterialet för forskningen. Resultatet utgörs av tolkning av och uppfattning om vad som är lyckat, det vill säga ett subjektivt perspektiv. Ett objektiva resultat kan uppnås bara om målet som skall uppfyllas är utstakat i förväg.

Språk: Svenska

Nyckelord: Kör, komposition, konsert, dirigent

BACHELOR'S THESIS

Author: Tobias Elfving

Degree Programme and town: Music, Pietarsaari

Specialization: Music pedagogue

Supervisor: Bill Ravall

Title: Runeberg for today – a process description of a composition concert

Date 5.6 2013

Number of pages 24

Appendices 1

Summary

The purpose of my thesis is to look at the process behind a choir-concert with newly composed music. What makes a concert successful and can it be measured?

The research is based on a case studie. Literature, survey answers and personal experiences during the process consititute the main sources of information. The result is based on interpretation and the subjective perception of what is successful, and a objective result can be obtanied only if the goal that is to be reached is decided in advance.

Language: Swedish

Key words: Choir, composition, concert, conductor

Innehållsförteckning:

1 Inledning	2
2 Forskningsmetod	3
3 Teori	4
4 Genomförande	5
4.1 Idéen tar form	5
4.2 Arbetsplan	5
4.3 Inleda kompositionsarbetet	6
4.3.1 Att hitta texter	7
4.3.2 Text, komposition, arrangemang	7
4.4 Samarbetspartner	8
4.5 Stipendieansökningar	8
4.6 Vems kompositioner	10
4.7 Inövande av materialet	10
4.8 Konsertprogrammet	14
5 Sångarnas upplevelser	16
6 Sammanfattning och diskussion	20
7 Avslutning	22
8 Förslag till fortsatt forskning	23
Källförteckning	24

Bilagor: Nothäftet ”Runeberg i tiden”

1 Inledning

”Musik skall byggas utav glädje, av glädje bygger man musik” sjunger Lill Lindfors, och det så sant. När musik framförs på en konsert påverkas publikens känslor. Musikerna och sångarna är glada när de får visa sitt arbete. På övningarna arbetas ett samarbete fram för att göra musik i en social samvaro. När musiken komponerades sätter kompositören in sin själ i musiken. Detta är kanske en förenkling av de känslor som finns i musik, men jag tror att i grunden är det just detta som driver kompositörer, sångare och musiker samt körer och publik, att få sprida en känsla och i bästa fall en känsla av glädje.

Jag har valt att sätta mig in i en process som skall sluta i en konsert med nykomponerad musik. Vad krävs för att nå önskat resultat? Jag komponerade sånger till vår nationalskald Johan Ludvig Runebergs texter och arrangerade dem för kör och sökte fram lämpliga körer. Sedan övade in sångerna och ordnade konsert 4.2 2012. Till sist dirigerade jag konserten. Den typen av verksamhet är en vanlig process i en kör och upprepas en till tre gånger i året. Hur ser processen ut från början till slut? Vad händer? Vilka problem uppstår och vilka undviks? Vad krävs för att lyckas och hur mäts det?

2 Forskningsmetod

Mitt syfte är att titta på hur helheten fungerar, från komponerande till konsert. Jag har för avsikt att analysera vad som ingår i att få en fungerande körkonsert, allt från sångarna till sångerna, från idé till slutprodukt. Forskningsfrågan är därmed vad som krävs för att prestera en lyckad konsert. Jag baserar min forskning på en fallstudie där jag själv deltar som kompositör, inövare, dirigent och ledare av konsertprojektet. Studien avgränsas därmed till de korister som deltog i projektet och omfattar inte de som satt i publiken på konserten.

Mitt syfte är att göra en tolkande fallstudie för att kunna studera frågan ur ett djupare perspektiv. Vad går deltagarna genom i processen? Vad ser de? Hur upplever de det? Hur tolkas resultatet? ”Klarhet i att allt forskningsarbete inkluderar och drivs av en uttolkare ... utgör här nyckel till en kvalificerad methodsyn.” (Alvesson & Sköldberg, 1994, s. 14).

Jag har valt att studera min egen arbetsprocess och mina slutsatser speglar därmed min egen tolkning. Min egen tolkning jämförs sedan mot ett antal enkäter som körsångare besvarat under processen, före och efter konsert. Syftet med enkäten är att belysa och bekräfta missar och framgångar i min arbetsprocess, men också kullkasta mina egna slutsatser. Enkätresultaten presenteras senare i sitt sammanhang i texten. För att försäkra mig om arbetets validitet inleder jag arbetet med en teoretisk genomgång. Därmed kan jag basera mina egna observationer på tidigare forskning i ämnet. För att försäkra mig om arbetets reliabilitet har jag gjort noggranna anteckningar under processens gång och dokumenterat analysen.

3 Teori

I det här kapitlet går jag igenom den teori jag baserar mitt arbete på. Det finns många böcker om musikers liv, biografier etc. som bland annat beskriver specifika konserter och arbetsprocesser i samband med dessa. Erik Fordell (1981, s. 86) väljer att konstatera att konserter är ointressanta att diskutera i sin självbiografi. Lasse Mårtensson (2011, 2. 64–76) ser sitt deltagande i Eurovision Song Contest som något av ett misstag som skapade en karriär. Oscar Hedlund (1988, s. 129–130) beskriver berörda kompositörer som i tårar tackar efter uppträdanden. Att ta fasta på en eller några av dessa är inte ändamålsenligt, men i det subjektiva arbetet med sig själv och musiken hittas likheter med andras processer och skillnader.

I dirigenthandledningen av *Sjung nu!* (Bergroth, Hesthammer & Sundell, 1998, s. 50) berörs konceptet en lyckad konsert. De centrala måtten för lyckad konsert som nämns är att arbetet på övningarna gett resultat och att de uppställda målen nåtts. Det är känslan av att lyckas som gläder deltagarna. När konserten inte gått enligt planerna så är det viktigt att behandla ämnet sakligt och inte lyfta fram känslor (Bergroth m.fl., 1998, s. 50). Det lyckade uppträdandet bemöts med glädje och det misslyckade uppträdandet bemöts med allvar och sakfrågor. När konserten känns som ett misslyckande är det viktigt att spegla den mot de uppställda målen.

När vi ser på frågeställningen om en lyckad konsert så bör någon form av måttstock tillämpas. När är en konsert lyckad? I en välgörenhetskonsert används ”lyckad” i benämningen att det gick bra och att publik och musiker ställde upp för den goda saken. Anders Mojanis (2012) skriver om en lyckad konsert för barnfattigdom och en måttstock för ”lyckad konsert” för välgörenhet är insamlingen. Den summa som kommer in för det goda ändamålet och uppslutningen av människor i publik och på scen. Inte egentligen själva musiken. Fordell (1981, s. 86) är inne på samma sak när han skriver om hyllningar och gåvor efter uppträdanden. Varje recension är en subjektiv tolkning ur recensentens synvinkel. Enligt Bergroth m.fl. (1998, s. 50) är konserten lyckad när målen uppnås och körsångarna efter konserten delar en känsla av att ”Vi gjorde det!”.

4 Genomförande

Jag kommer att i detta kapitel gå genom hela konsertprojektet, från första idé till konsert. Processen som ledde till konsert den 4.2 2012 var lång. Den hade en tydlig början och en brokig mellandel och ett tydligt mål. Allt påverkades av det att det skulle vara så många människor involverade. I och med att tre körtyper skulle framföra sina sånger krävdes en fungerande manskör, en fungerande damkör och en fungerande blandad kör på scen. Dessutom behövdes kompetenta musiker. Det visade sig under projektets gång att musikerna kunde få ersättning för sitt arbete, vilket gjorde det enklare att få med duktiga musiker som krävdes för att lyckas med konserten.

4.1 Idéen tar form

Under en tid som lärare på ett högstadium och gymnasium 2010 märkte jag att kunskapen om Runeberg var bristfällig. Elever kände till "Vårt land", "Fänrik Ståhls sägner" och i bästa fall "Källan". Men den stora diktning som inte handlade om krig fanns inte i elevernas medvetande. Jag sjöng dikten "Kyssten" som en blues för en gymnasieklass och de kunde inte placera texten, efter än det ena, än det andra förslaget sade en av eleverna på skämt: "Runeberg". Eleverna var överraskade när de fick höra att han hade rätt. Här väcktes idén på att göra ett större projekt kring Runeberg. Jag ville lyfta fram hans texter än en gång i hopp om att sätta nytt ljus på Finlands nationalskald.

4.2 Arbetsplan

Ursprungliga projektbeskrivningen oktober 2010:

Projektplan enligt 28.10 / Tobias Elfving

Namn för projektet: Runeberg i tiden

Tidsram: till Runebergsdagen (5.2) 2012

Projektet:

Nyskriven musik till Johan Ludvig Runebergstexter, kompositionerna och arrangemangen av Tobias Elfving

Tryckning av noter

Inövande av musiken med manskör, damkör och blandad kör

Konsert runt Runebergsdagen 2012 i Karleby med solosång, duettsång och körsång

Genomförandet:

Körsångare från Karlebynejdens sång- och musikförbunds körer

Solister: Tenor och Mezzo sopran

Ackompanjemang bestående av: Piano, bas, trummor/percussion och gitarr

Under ledning av Tobias Elfving

Arbetsplanen tar sin form allt som tiden löper framåt, och följande text var beskrivningen av projektet i början av processen:

Konserten är en presentation av Runebergs texter i en modern tappning med musik som rör sig från Blues och popvisa till Lied tradition och modern klassisk kör. Alla körformer (mans-, dam- och blandad kör) får sina sånger, några med solister. Solosången blir också representerad till både piano ackompanjemang och ackompanjemang av ett helt band bestående av piano, gitarr, bas och trummor. Sångerna kommer att vara ca. 16, 4 för varje körtyp samt 1 gemensam och 3 solo sånger, till antalet och huvudsakligen uruppföras på konserten som kommer att äga rum runt Runebergsdagen 2012 i Karleby trakten. Eftersom den infaller på en söndag, kunde lördagen före 4.2 2012 vara ett ypperligt konsert datum. Allt beroende på hur Runeberg uppmärksammas i Karleby i övrigt var konserten äger rum. Gymnasierna och i viss mån grundskolorna (årskurs 9) i nejden skulle bjudas in att närvara, detta för att visa på Runeberg i ett nytt ljus för att inspirera eleverna att läsa mer av vår nationalskald.

Kören består av sångare från nejdens körer, så att detta projekt skulle infalla parallellt med de individuella körens verksamhet. Detta så att alla sångare är projektsångare i Karlebynejdens sång- och musikförbunds Runebergsprojektör. Tobias Elfving skulle vara dragare av projektet, både musikaliskt och praktiskt. Till den praktiska delen skulle även en projekt grupp bildas. Preliminärt har samtal med Karlebynejdens sång- och musikförbund förts som samarbetspartner.

Projektplanen ändrades inte nämnvärt under processen, antalet sånger minskades till 10 körsånger och 3 solosånger. Denna beskrivning var även det första beskrivning som Karlebynejdens Sång- och musikförbunds, KnSMF, körer och dirigenter tog del av. Den skickades ut på e-post till alla berörda grupper efter att det diskuterats i KnSMFs styrelse.

4.3 Kompositionsarbetet inleds

Att sitta med ett blankt papper framför sig på pianot och fundera i vilken sida som är uppåt är kanske bekant för de som känt att de behöver komponera. Jag tog notpappret och såg allt som en konkret uppgift. Jag måste komponera. Alla kurser i musikteori och musikskrivning förbereder en bara till en viss del. Kurserna är konkreta, utför uppgifterna och få ett vitsord. Nu uteblir vitsordet, men om sångerna inte uppskattas kan arbetet ses som bortkastat. Mina kompositioner kom igång från några få idéer kring melodin och

ackordföljder. Min vision var att göra Runeberg i nutid, och från det kom projektnamnet fram: Runeberg i tiden. Progressionerna som låg till grund för de kompositioner med ackompanjemang var tagna rakt ur kvintfallserier och ”II, V, I”-or. Jag ville få Runeberg att låta ”rätt” i dessa. Jag hade ca 20 konkreta idéer före jag började slå fast vilka dikter som skulle utgöra texten.

4.3.1 Att hitta texter

Att se på Runebergs textproduktion och försöka hitta den rätta dikten kändes aningen konstigt. Jag sökte mest efter versmått¹. Dikter med strofer som var tillräckligt korta, med snygga exakta versmått. Vad dikten handlade om var mindre viktigt. Hur många verser har dikten? Behöver jag använda alla? Med dessa nu i efterhand konstiga preferenser beslöt jag att hålla mig till ”De lyriska dikterna” som finns i ”Samling 1” och ”Samling 2”.

4.3.2 Text, komposition, arrangemang

Att inte bry sig om innehållet i texten blev till bekymmer när sångerna tog form. Jag märkte upprepade gånger att inte text och musik hörde ihop. Jag bytte ofta dikt till melodier och växlade texter mellan melodi idéer för att få texten bättre fram. Men detta skedde alltid i början av kompositionsarbetet, när jag sedan beslöt mig för en text höll jag mig till den. Texterna fick på detta sätt vara en del av komponerandet. Jag kunde lyfta fram de ord jag tyckte var viktiga via musiken och på detta sätt ser jag tonsättningen av dikterna som min tolkning av Runebergs ord. Kompositionerna levde under hela projektets gång.

Sångerna till ackompanjemang av piano, bas, gitarr och trummor skrevs som melodier och arrangerades sedan för lämplig kör. ”Blommans lott” blev en manskörssång med solist och jazz influenser, ”Serenad” också för manskör, då mer som en pop-låt. ”Den sköna” blev en bossa-nova för damkör och solist, ”Till en ros” en pop/schlager för en duett och blandad kör. ”Den långa dagen” för blandad kör fick ett piano ackompanjemang senare i processen och representerar den traditionella körsången i Finland med influenser från Nils-Eric Fougstedt. ”Flickans årtider” och ”Sorg och glädje” för damkör respektive blandad kör var inspirerade av folkmusik och arrangerades därefter. ”Vem styrde hit din väg” för manskör är arrangerad som en lek mellan olika taktarter, ”Vårmorgonen” för damkör är

¹mönster för en dikts metrisk struktur. <http://www.ne.se/lang/versmått>, Nationalencyklopedin, hämtad 5.6 2013

arrangerad som en visa med körarrangemang. Jag ville att sångerna skulle representera olika stilar för att visa på Runebergs texter ur olika synvinklar. Vad händer med dikten ”Den sköna” när det blir en bossa nova? Hittas en ny dimension i texten? ”Det var då” arrangerades för alla körtyper som en gemensam sång för konserten. Arrangemanget baserar sig på att stämmorna kan oktaveras för de olika körtyperna. Solosångerna ”Vad jag är säll!” i klassisk stil, ”Till en fågel” som jazz-visa och ”Kyssten” som blues skulle reflektera samma indelning på olika stilar.

4.4 Samarbetspartner

Under kompositionsarbetet växte frågan om vem som verkligen sku komma att framföra sångerna. Jag ledde Kronoby Sångkör, som är en blandad kör, och var vice dirigent för Gamlakarleby Manskör när processen började. Dessutom hade jag hedersuppdraget ”Förbundsdirigent för de blandade köerna” i Karlebynejdens sång- och musikförbund, KnSMF. Skulle jag arrangera för ”proffs” eller ”amatörer”? Att skriva för amatörkörer är på sitt sätt mer utmanade (Samama, 2012, s. 94) och efter en förfrågning i KnSMFs styrelse hösten 2010 så beslöts att köerna ur förbundet skulle som en ”förbundskör” sjunga sångerna och förbundet skulle även fungera som officiell arrangör av konserten och övningarna. Detta medförde att projektet kunde få aningen större proportioner då det finns över 200 sångare i förbundets körer.

4.5 Stipendieansökningar

Stipendieansökningar skickades till Svenska kulturfonden och Svensk-Österbottniska samfundet r.f. Först år 2010 för kompositionerna och sen år 2011 för konserten. Kompositionsansökningarna sökte jag personligen och konsertansökningen gjordes av KnSMF.

Jag hade sjungit på Svensk-Österbottniska samfundets Runebergsfest 2009 och visste att de hade intresse att stöda projekt relaterade till Runeberg. Detta märktes också senare då projektet framfördes som helhet under Runebergsfesten i Vasa 2012.

Ansökan till Svenska Kulturfonden i november 2010 såg ut som följande:

Ändamål:

För komponering av sånger till texter av J. L. Runeberg och arrangering av sångerna samt upptryckning av noter till konsert med Karlebynejdens sång- och musikförbund Runebergsdagen 2012.

Projektplan:

Målet med kompositionerna är en konsert, med ny musik av mig, Tobias Elfving, 16 sånger ca 40 minuter musik, till Runebergs texter med körer ur Karlebynejdens sång- och musikförbund. Karlebynejdens sång- och musikförbund söker för planering och genomförandet av konserten.

Konserten kommer att vara en presentation av Runebergs texter i en modern tappning med musik som rör sig från Blues och popvisa till Lied tradition och modern klassisk kör. Alla körformer (mans-, dam- och blandadkör) får sina sånger, några med solister. Solosången blir också representerad till både piano ackompanjemang och ackompanjemang av ett band bestående av piano, gitarr, bas och trummor. Sångerna kommer att vara 16 till antalet, fördelade på 4 sånger per körtyper samt 1 gemensam och 3 solosånger, kommer huvudsakligen att uruppföras på konserten som kommer att äga rum runt Runebergsdagen 2012. Sångerna kommer att tryckas i ett häfte för konserten och övningsskivor (CD) kommer att ges åt sångarna. Till konserten kommer gymnasier och de högre klasserna i grundskolan att inbjudas. Vi vill visa på Runeberg i ett nytt ljus för att inspirera eleverna att läsa mer av vår nationalskald.

Kören består av sångare från Karlebynejdens sång- och musikförbunds körer. Jag, Tobias Elfving, skulle vara ledare av projektet, både musikaliskt och praktiskt. Den musikaliska delen av konserten kommer att vara en del av mitt slutarbete vid Novia, musikledare. Till den praktiska delen skulle även en projekt grupp ur förbundet bildas.

Budget:

Utgifter:

Införskaffning av program och utrustning:	500€
Komponera och arrangera 16 sånger ca 40min:	3500€
Korrektur och renskrivning:	1000€
Tryckning av noter:	500€
Övningsskivor:	500€
	material: 150€
	arbete: 350€

Inkomster:

Egen andel:	2000€
Svensk Österbottniska samfundet	500€
Kulturfonden:	3500€

Ansökan resulterade i ett stipendium på 2000 € för kompositionerna och skapandet av materialet samt nothäften och övningsskivor. KnSMF sökte pengar för konserten och övningarna.

4.6 Vems kompositioner?

Frågan för vem jag komponerar/arrangerar blev aktuell när det blev klart att det var sångare ur KnSMF som skulle sjunga sångerna. Det avgjorde tydligt svårighetsgraden på arrangemangen. De måste vara sångbara och tonala. De flesta sångare i förbundet har bara sjungit tonala och traditionella arrangemang och i projektets natur låg att det skulle vara möjligt att lära sig sångerna på relativt kort tid. Sångerna fick inte vara för svåra, de skulle gärna utmana i klang och rytm en aning, men inte för mycket. Min plan var att en sång per körtyp skulle vara en aningen mer utmanande och de övriga skulle vara enklare att lära sig. I 4.3.2 ovan gick jag genom stilen på sångerna och det som gjorde att kompositionerna hela tiden levde var just kören. Rytmer som verkade rätt i ”Vem styrde hit din väg” på pappret blev otydliga och onödigt svåra när de sjöngs i kören. Jag valde att ändra rytmen från synkoperade 16-delar till raka 8-delar. Utöver att sången blev enklare och mer lämpad för kören så kom också texten bättre fram. Jag som kompositör måste hela tiden ställa mig frågan om jag skall ändra kompositionen och arrangemanget för att underlätta för kören eller om jag skulle stå fast vid min ursprungliga idé. Det var ibland svårt att skilja på mig själv i den tudelade roll jag hade som både kompositör och dirigent. Kritiken mot att sångerna var för svåra kändes ibland som kritik mot mig som kompositör. Jag kände att jag misslyckats i att arrangera sångerna rätt. Då uppstod ibland en konflikt i mig. Ska jag ge avkall på min komposition så att kören lättare kunde sjunga sångerna? I de fall jag nämnt så var förändringen kanske till och med till det bättre, men jag undrade hela tiden hur originalversionerna skulle ha låtit.

4.7 Inövande av materialet

Även om Karlebynejdens sång- och musikförbund stod bakom projektet, så krävdes en del arbete för att få alla körer i nejden att komma med. Jag var själv dirigent för Kronoby Sångkör och vi skrev in projektet i verksamhetsplanen genast det stod klart att det skulle bli av. Det samma gällde Gamlakarleby Manskör, där jag fungerade som vicedirigent. För de övriga körerna var det inte lika självklart att delta. Till exempel så meddelade två körer direkt att de inte ställer upp som kör, men om någon av deras sångare vill vara med så kan de delta i de övningar som ordnades. Ingen sångare kom från de körerna. En körs styrelse hade helt glömt bort att informera kören, och när de väl gjorde det så gav de ut felaktig

information. Jag besökte kören i fråga på en av deras övningar och kunde då rätta till de flesta missförstånd. Alla sångare i kören ställde därefter upp i projektet. Jag besökte också ett styrelsemöte i en annan kör och från den kören kom 10 sångare med. Jag övade extra med ytterligare en kör och de kom gärna med. Så till slut var det totalt 98 sångare, fördelade så att blandade kören var störst, sen manskören och damkören minst. Av förbundets 8 verksamma körer deltog 4 i sin helhet, 2 delvis och 2 deltog inte alls. Det var en utmaning, men också en stor glädje, att majoriteten av körerna ställde upp för att framföra min nya musik. Också förbundet upplevde det som positivt att så många var intresserade av en gemensam satsning.

Att få sångarna inspirerade att sjunga något som inte var deras egna program var viktigt för projektets framgång. I mina egna körer arbetade vi in sångerna i repertoaren för det året, vilket gjorde att det övades på sångerna i projektet precis som alla andra sånger i repertoaren för verksamhetsåret. Men för de övriga körsångarna var detta inte lika självklart. Att locka sångare till extra övningar med något nytt, som kanske inte var den sortens musik de sjöng i kören vanligtvis, var en utmaning i sig. De blandade körerna slöt upp väl och många sångare kom till de övningar som ordnades. Målet för de individuella sångarna skulle vara att få stå på Snellmanssalens scen och sjunga dessa sånger, samt kanske ha dem kvar i repertoaren till lämpligt tillfälle. Responsen på blandade körens sånger var direkt att de var sångbara och fungerade. När vi i slutskedet övade med orkestern så märktes att inspirationen steg hos sångarna i blandade kören.

Av alla tre körer var det enklast att inspirera manskören. Deltagarna kom alla från samma kör och projektet var en del av deras verksamheten. Manskören riktade kritik mot själva kompositionerna och textbehandlingen. För att få med sångarna gällde det att övertyga dem om att det är okej att sjunga Runeberg som jazz. Jag tror att kritiken snarare handlade om att musikstilen kändes främmande än att texten behandlades fel. Jag tog kritiken om textbehandlingen till mig och förklarade att alla kompositioner till dikter handlar om kompositörens tolkning av dikten. Detta ganska rationella sätt att se på musikframförandet hjälpte mig att inspirera manskoristerna till att vilja vara med. Jag delade upp det konstnärliga i olika element. Författaren skrev dikten och försökte förmedla något. Kompositören tolkar det och gör en egen version av dikten via musiken. Dirigenten tolkar

kompositörens version och texten kombinerat. Körsångarna lägger en sista prägel på dirigentens tolkning av kompositörens version av författarens text. För manskören var detta den förklaring som behövdes för att de flesta skulle få rätt känsla och en relation till de nya kompositionerna.

Damkören, som också var minst till antalet sångare, verkade se allt ur ett helt annat perspektiv. I damkörens vanliga repertoar ingick sedan tidigare den musikstil som de nya sångarna representerade och sångarna verkade inte alls bekymra sig om texten. Det handlade mer om hurudan känsla de fick av musiken. Under de extra övningar vi hade med damkoristerna märkte jag att jag tydligen var mer nervös med dem än med de andra körtyperna. Kanske berodde det på att jag inte lett en damkör tidigare och det tog sig uttryck i att jag talade för mycket. Det kunde ha förstört inspirationen totalt för sångarna, men det fanns en inre motivation som drev dem. Denna motivation märktes tydligen hos damkören. Bakgrunden till detta kan bero på att de var så få till antalet, 11 personer på första övningen, 22 personer totalt sedan på konserten och alla kände ett personligt ansvar. Med damkören var det sångarna som inspirerade, det märktes att de tyckte om att sjunga dem. Jag tror att för damkörens del så var jag mera ett hinder för inspiration. Detta i min oro om hur det skulle fungera med en så pass liten kör som var på första övningen och frågan om att få allt färdigt i tid.

Övningarna för konserten den 4.2 2012 ordnades så att manskören övade på Gamlakarleby Manskörs övningstid på måndagkväll. Blandade kören på Kronoby Sångkörs övningstid på onsdagkväll och för damkören ordnades skilda övningar. För damkörens del övade vi två tisdagar före nyåret 2011-2012 och sedan två gemensamma övningsveckoslut januari. En av damköerna meddelade genast att de inte kommer att öva under egen övningstid, medan den andra gjorde det. De två gemensamma övningarna var uppbyggda som en heldagsövning, så att manskören kom från morgonen kl 9, blandade kören kom efter lunch kl 12 och damkören till eftermiddagen kl. 16. Då kunde de sångare som ville sjunga i mans- eller damkören och i blandade kören delta i båda övningarna. Dessa övningsdagar var väldigt intensiva, men överraskande effektiva. Sista övningen före konserten, egentligen generalrepetitionen var kvällen innan och då var alla på plats samtidigt. Övningen gick bra och jag kände att det kommer att fungera.

Största problemet med inövningen av sångerna var att sångarna inte var förberedda när de kom till övningen. Det var något jag borde ha vetat, men i min iver och sinnelaget med 12 uruppföranden gjorde mig på något sätt blind för att så skulle ske. Övnings CD:n hade delats ut med noterna, de fungerade så att om man lyssnade med hörlurar så var den egna stämman i vänster öra och resten av körstämmorna i höger. När vi kom till sista övningen kunde jag nästan säga precis vem som övat hemma, med eller utan CD, och vem som inte gjort det. I och med tidsramen så borde jag som ledare varit mer noggrann med att påpeka sångarens eget ansvar. På något sätt trodde jag, trots bättre vetande, att alla sångare skulle ta det på sig att lära sig den egna stämman. Naturligtvis fanns det de som jag visste att inte hade kapacitet att öva, men bland dem som hade det verkade ca 50 % inte förstå det egna ansvaret. Här ställs frågan om vems ansvar det är att kunna stämman? Är det dirigentens eller sångarens? Jag anser att körsång är samsång, så jag strävade att alltid öva minst två stämmor samtidigt enligt vad Uggle (1979, s. 56) förespråkar. I och med att sångerna redan i kompositionsstadiet var anpassade till körerna som skulle sjunga dem gick det bra trots att alla inte övade hemma.

De sånger som under övningsskedet ändrades mest var ”Vem styrde hit din väg” där som ovan nämnts rytmen förenklades. Det hjälpte både texten och kören. ”Den långa dagen” fick en helt ny första sida, där ett pianoackompanjemang var det centrala. Här var första delen helt enkelt för svår för koristerna. Jag insåg det redan på första övningen och började då fundera hur det skulle lösas. Den bästa lösningen var att skriva aningen om stämmorna och sedan lägga på ett pianoackompanjemang.

Orkestern bestod av piano, gitarr, bas och trummor. Ena sångsolisten kom från yrkeshögskolan Novia. Andra solisten var min sånglärare och orkestermedlemmarna kom alla från Novia, med undantag för basisten. Kriterierna för musikerna var enkla, de skulle kunna materialet och vara stöd för kören. Jag ville att orkestern också skulle ge det lilla extra till konserten, det professionella i uppträdandet. Musikerna imponerade stort på både mig och kören. För körsångarna var det en verklig aha-upplevelse när de fick höra hela ackompanjemanget. Då blev ”Till en ros” verkligen en låt för radion och ”Den sköna” blev en svängig bossa-nova. Jag hade som kompositör hela tiden en vision om hur det skulle

vara, men det är svårt att förmedla den i ord. Solisterna gjorde sitt med bravur och det var ett bra sätt att visa åt körsångarna hur en förberedd sångare gör sitt arbete också på en övning.

4.8 Konsertprogrammet

Jag skrev ett utkast för konserten som inkluderade allt tal som skulle finnas med. Det är en blandning av olika inslag, musik, sång och diktrecitation. Ulla Moberg (1979, s. 97–101) beskriver hur ett lyckat konsertprogram ska planeras. Min tanke var att dikterna skulle binda samman sångerna och talet skulle vara motiverat och förklara det som inte kom fram på annat sätt. Linnea Tallgård läste dikterna och Anne Björklund, KnSMFs ordförande var speaker. Utkastet höll formen. Vad som sades ändrade naturligtvis, mina ord skulle ses som riktlinjer så att inget glömdes bort som var nödvändigt att nämnas.

Utkastet såg ut som följande:

Runeberg i tiden konsert Snellmanssalen 4.2 kl. 19

bandet kommer in, börjar spela (Kyssten)	3min
Tobias kommer in	
Sång: Kyssten	7min
Körerna kommer fram	9min
Välkommen (Anne?)	11min

Välkommen på konsert! Vi i Karlebynejdens sång- och musikförbund har äran att presentera för er 12 uruppföranden till Runebergs texter. Kyssten vi just hörde har sjungits en gång tidigare för ett par år sedan på en gymnasiefest, då med elever från Karleby svenska gymnasium som musiker och sångare.

Konserten innehåller överraskningar: Så här tänkte vi inte att Runeberg skulle låta, men också mer traditionella körsånger som passar in i traditionen av tonsatta dikter av vår nationalskald. Sångarna i kören kommer från förbundets körer, diktläsning av Linnea Tallgård och solister är Anna Jungner, Bill Ravall och Tobias Elfving som också dirigerar och har komponerat alla sångerna ikväll.

Så låt musiken och sången väl njuta och igen: Välkommen!

Sång: Flickans årstider	14min
Sång: Sorg och glädje	17min
Dikt: Sorg och glädje	19min
Dikt: Vem styrde hit din väg?	21min
Sång: Vem styrde hit din väg?	24min
Tobias berättar:	26min

Projektet Runeberg i tiden har sin början i just den gymnasiefest som Anne nämnde. Jag insåg att Runebergs texter är mycket mer än Fänrik Ståhls sägner! Dikterna som här tonsatts handlar om kärlek, sorg, naturen, allt som hör livet till. Och jag i alla fall tycker att dikterna är lika aktuella nu som när de skrevs! Jag är på inget

sätt den första som tonsatt dessa dikter, men jag ville ta mig an utmaningen. Texterna är för bra, mångsidiga och talande för att bara vara i en musikstil, jag har försökt komponera och arrangera sångerna så att de är olika till sin karaktär. Dikten ”Kysen” helt enkelt är en blues, inte är det mitt fel att Johan Ludvig skrev den så! Och nu lite mer rytmiska sånger, kanske lite annorlunda. Vi släpper loss bandet igen, Piano: Lavi Öst, Bas: Eegon Veevo, Gitarr: Martin Söderbacka, Trummor: Christoffer Kaustel. Kör hårt!

Sång: Till en fågel	31min
Dikt: Blommans lott	33min
Dikt: Den sköna	35min
Sång: Blommans lott	39min
Sång: Den sköna	43min
Sång: Till en ros	47min
Sång: Vad jag är säll!	50min
Dikt: Vårmorgonen	53min
Sång: Vårmorgonen	55min
Sång: Serenad	58min
Dikt: Sernad	60min
Dikt: Den långa dagen	62min
Sång: Den långa dagen	65min
Avslutning (Anne?):	68min

Konserten börjar gå mot sitt slut, en sång kvar. Hoppas ni har sett och framför allt hört Runeberg på ett nytt sätt och att det inspirerar er att i morgon på Runebergsdagen läsa en dikt eller två till Runebergstårtan. En dikt per tårta kan vara en bra princip, så tur Tobias, att du har många diktböcker!

Vi tackar våra musiker, Lavi Öst på piano, Eegon Veevo på bas, Martin Söderbacka på gitarr och Christoffer Kaustell på trummor.

Våra solister Anna Jungner, Bill Ravall, Linnea Tallgård och Tobias Elfving

Sång: Det var då 70min

Slut!

Jag hoppas att de individuella sångarna inte stördes av att det fanns olika samarbetspartners som tillsammans skötte de praktiska arrangemangen. Men som dirigent och ledaren av projektet fanns det tillfällen då jag fick fundera på vem som verkligen bestämde. Det praktiska arrangemangen av konserten fungerade hyfsat, ibland uppstod kommunikationsproblem mellan mig och förbundet. Det handlade bland annat om vem som skulle ordna allt det praktiska. När det sen blev klart vem som bokar sal och köper blommor och så vidare så ordnade det sig. När det gällde det konstnärliga med musiken var det ingen som ifrågasatte mig som ledare.

5 Sångarnas upplevelser

Före konserterna fick 5 sångare i kören svara på två frågor och efter konserten fick samma personer svara på två följdfrågor. I det här kapitel kommer jag att se på svaren och analysera dem. Frågorna var:

Före konserten:

1. Hur upplevde du Projekt Runeberg i Tiden när det presenterades för dig första gången (eller i inledningen av projektet)?
2. Vilka förhoppningar har du på konserten?

Efter konserten:

1. Vad är känslan efter konserten? Vad upplevde du som problematiskt och vad fungerade bra?
2. Infriades förhoppningarna på sångerna och hur tror du att sångerna lever vidare?

I och med att frågorna var så allmänna så varierade sättet att svara en aning. Jag tog inte hänsyn till varken kön eller ålder, för att få en så objektiv bild i svaren som möjligt. De 2 första frågorna tar fasta på hur sångaren upplever att få nytt material framför sig och huruvida sångaren tror att ny musik lyckas på konsert. Frågorna efter konserten tar fasta på vilken uppfattning sångaren har efter ett uppträdande. Den andra frågans andra del handlar mer om hur de upplevde kompositionerna.

Svaren hänvisar till ”du” vilket är jag: Tobias Elfving, dirigenten och tonsättaren.

Sångare A svar:

Före 1. Det verkade intressant och utmanande. Att stämmorna fanns på CD-skivor var ”trösterikt” och underlättade arbetet för oss sångare. Tiden var kanske inte den bästa i och med att kören snart satte igång med julrepertoaren och detta ”projektet” bara sköts upp och plötsligt var julen över och där stod många utan att ha lyssnat desto mer på sin stämman! (Eget fel)

Före 2. I detta skede hoppas man på en talrik publik trots den hårda kolden. Vidare att det går lika bra (ännu bättre) som idag på övingen i Kronoby. Hoppas på glädje och inspiration för så väl sångare som musikanter och DIRIGENTEN - inte minst.

Efter 1. Det kändes helt bra och alla gjorde sitt bästa. Lite problematiskt upplevde jag att man inte hörde så bra vad andra sångare i den egna stämman sjöng - över lag - långt från varandra skapar en viss osäkerhet! (Så

var inte fallet i Vasa). Fungerade bra gjorde allt som fanns omkring det hela. Du var tydlig som dirigent (trots en viss spänning, tror jag!). Den super skickliga orkestern och solisterna! Yess svängig Runeberg, Såå OK!
Efter 2. Alla damkörssångerna var bra och inte för svåra alls. Tror och hoppas att de kommer att användas i kören på nytt och hoppeligen av andra också!

Sångare B svar:

Före 1. Det här blir inte lätt.

Före 2. Att man skall kunna hållas i sin stämma

Efter 1. Lättnad. GM (Gamlakarleby Manskör) bakom orkestern gjorde att många inte hörde oss, svårt att få rätt ton.

Efter 2. Det blev en bra helhet. De andra körerna och orkestern gjorde att det var annorlunda än jag trodde. Vi hade bara övar våra sånger och såg inte helheten under övningarna. Svårt att få dessa sånger att leva vidare eftersom helheten kräver så många människor (75-80pers).

Sångare C svar:

Före 1. Misstänksamm, p.g.a. ”ny” musik till en ”gammal” text. Efter första övningen visade sig stämföringen vara mycket krävande. Texten ställvis onaturlig i kombination med musiken. Jazz-ackord, som stämmorna skall följa gjorde vissa stämmor ”onaturliga” och svåra. Ackorden trevliga och ”musikaliska”, men det personliga kunnandet visade sig vara på en för låg nivå - tyvärr!

Före 2. Att ackompanjemang skall rädda konserten, eftersom koristerna inte kan sina stämmor tillräckligt bra och/eller utan ackompanjemang!

Efter 1. Idén mycket bra! Solisterna bra, orkestern mycket bra! Dikterna passade bra in i programmet! Men... en ”s--t” känsla efter konserten, ty körerna (med undantag av damkören) kunde inte sina stämmor!! Grötigt och osäkert!! Du borde ha haft mera stämövning och kontrollerat ”färdigheten” innan konsert-dags! Vissa delar av körsatserna satt, men vissa svårare rytmiska figurer och intervaller var det värsta jag varit med om i körsammanhang!

Efter 2. Jag befarade en större katastrof, men vissa delar av konserten var helt acceptabla och t.o.m. njutbara! Vissa av sångerna lever säkert vidare, men kräver en bättre kör för de ”svårare” sångerna!

Sångare D svar:

Före 1. Det skall bli roligt att sjunga med många andra körer

Före 2. Att konserterna skall bli lyckad och att dirigenten är nöjd med våra prestationer.

Efter 1. Allt gick bra. Det var lätt att följa dirigenten.

Efter 2. Sångerna var fina, litet ovanliga kanske, omväxlande, med olika takter och finesser. En del kommer nog att leva vidare.

Sångare E svar:

Före 1. En aning ”raddigt” i början, det dröjde några övningar tills man var ”du” med sångerna, kanske borde kontakten dirigent/tonsättare och körerna ha skett i ett tidigare skede av inövningen.

Före 2. Det här skall gå bra!

Efter 1. Känslan efter konserten: YESS! (senare kom en viss självkritik, lyckade vi nu så bra, dvs kören)

Efter 2. Ja till alla delar, tror att sångerna kommer att leva vidare för det var roligt att sjunga dem, bra med utmaningar.

Det generella i de korta frågorna och svaren med varierande längd är att A, D och E var positivt inställda till projektet från början. Det fanns en vilja att göra något nytt. B och C var mer skeptiska. A och C svarade med relativt långa svar, medan B, D och E var mer kortfattade. Jag kommer därför att jämföra A med C svar och B, D och E med varandra.

A var mycket positiv i sitt svar. Till och med överdrivet positiv. Kritiken mot de andra sångarna för att de inte övat är överraskande "...och där stod många utan att ha lyssnat desto mer på sin stämma! (Eget fel)." Här finns samma kommentar hos C, men då som kritik mot mig, dirigenten, och övningarna "Du borde ha haft mera stämövning och kontrollerat "färdigheten". Det intressanta är här hur sångarna ser på ansvar i kören. A har uppfattningen att det koristernas ansvar att kunna stämmorna, medan C ser det som dirigentens ansvar. Enligt A är det sångarnas fel om de inte kan stämman, enligt C dirigentens. Detta påverkar antagligen också hur de upplever att sjunga i kör generellt. Sättet att svara kan märkas redan i svaret på fråga 1. C är "misstänksam" mot något nytt, medan A ser det som "intressant och utmanande". Ligger deras bild av hela resultatet i denna grundinställning till projektet?

Också i B, D och Es svar hittas både positiva och negativa attityder, men i och med att deras svar är så korta så finns inte samma möjlighet att dra några slutsatser. B uppfattning var att det blir svårt, D att det blir roligt och E att allt var "raddigt". Respondanternas focus är helt olika. B tar fasta på materialet och musiken. D tar fasta på upplevelsen att sjunga tillsammans och E på hur allt är organiserat. Med så olika utgångspunkt är det ett under att några körer fungerar alls. I svaret på andra frågan före konserten hittas samma indelning. B är orolig över egen förmåga. D undrar hur det skall lyckas och om också att jag, dirigenten, skall tycka att det lyckas. E har en positivt men kanske lite nonchalant inställning. "Det här skall gå bra!". Framförallt B:s och D:s sätt att se på projektet är nästan motsatser. D bryr sig inte i början om resultatet och är positiv. B gör motsatsen och är negativ och ser problemen. Jag kan inte utesluta möjligheten att B är en ny sångare i en kör och att D är

erfaren med bred musikalisk bakgrund, men oberoende detta så verkar det ha betydelse om inställningen är positiv eller negativ på hur också resultatet upplevs.

B och D upplevde konserten som lyckad. D tyckte att allt gick bra och B uttryckte en lättnad och sen kritik av körens uppställning. E bekräftar att det gick lika bra som hon förväntat sig. Alla tror att sångerna kommer att leva vidare också efter projektet, åtminstone i någon mån. B och sin sida ser främst problem med hur man ska få sångerna att leva vidare, medan D och E tänker att de säkert finns med i någon repertoar i framtiden.

A och C igen har olika inställningar från början, men de är mer överens efter konserten än före. Båda tycker att helheten var en okej idé, men sen delar de sig. C tar fasta på hur bra stämmorna sjöngs av sångarna. Jag tror att en sångare i kören har svårt att höra hur det låter i salen, men upplevelsen är oberoende intressant. Är detta en spegling av den första misstänksamheten till kompositionerna? A lyfter också fram de andra stämmorna, men då i påståendet att A inte hör dem. Så C hör att någon sjunger fel och A hör inget alls. Igen undrar jag om A positiva attityd i början påverkar vad som hördes. Valde A helt enkelt att inte höra när det sjöngs fel och C att söka efter felen? Orkestern och solister gjorde intryck på både A och C, men igen valde A att se det positiva och uttrycka ” Yess svängig Runeberg, Såå OK!”, medan C valde att se på hur uppfattningen av sången var i ”Grötigt och osäkert!!”.

Upplevelserna efter en konsert är alltid subjektiva. Generellt kan konstateras av svaren att alla tyckte att konserten fungerade, men sen gick åsikterna och upplevelserna åt skilda håll. För egen del tyckte jag att det fungerade, så alla har rätt i någon mån också när det speglas mot min uppfattning. Jag tyckte inte att det var grötigt och osäkert, men det var heller inte helt rent och vackert alltid. Min känsla var mer en känsla av lättnad när konserten var förbi. Skönt att det är över! Helheten fungerade, precis som alla respondanter svarade, i någon mån. Är inte det då definitionen på en lyckad konsert?

6 Sammanfattning och diskussion

Att definiera en lyckad konsert är svårt i och med att upplevelsen är subjektiv och beror på konsertens syfte. Att bara ta fasta på det musikaliska kan vara fel. När det gäller att recensera en konsert så måste den placeras i ett ”kulturellt och socialt sammanhang” (Danielsson&Lindholm, 2006, s. 65). Det gäller både musiken och framförandet. Att se till vilken social funktion konserten har kan vara viktigt. När en bygdekör har konsert så är väl definitionen på lyckad att det var trevligt. Om en kyrkokör sjunger i en gudstjänst så är det lyckat om det fungerade i sammanhanget. Så vad fick jag då för svar på frågan om vad en lyckad konsert är?

I Runeberg i tiden projektet är svaret att det inte finns ett entydigt svar. Den subjektiva känslan hos sångarna var att de tyckte att det var bra, alltså lyckades konserten. Samma sångare nämnde också problem och sådant som inte lyckades. Så var då konserten lyckad? Jo, den var det. Vi hade roligt när den framfördes och publiken verkade ha trevligt. Eller måste vi se på syftet med konserten för att bedöma det? Syftet med konserten var inte att sjunga perfekt, då skulle kören ha varit en annan, utan att lyfta fram Johan Ludvig Runebergs dikter. De facto så sjöngs 13 sånger med text av Runeberg, så konserten var lyckad före den ens hade börjat. Så ett objektiva sätt att bedöma om en konsert är lyckad är att se på syftet och huruvida det uppfylldes. Respondanterna svarade på den frågan i någon mån. Att det upplevdes som grötigt är en antydning om misslyckande, då kom inte texten fram. Att svängig Runeberg är ”Yess” visar på att det lyckades. Runeberg framstår i nytt ljus och en modernare musikstil. Mera objektiva sett så är det övningarna som avgör hur man lyckas. Att arbeta målmedvetet är nödvändigt. I Runeberg i tiden var tidspressen det största hotet mot arbetsprocessen. För att lyckas måste sångarna satsa på materialet, alltså ges möjlighet att öva stämmor och sjunga ihop dem med kören. Till det fanns förutsättningarna i form av övningsskivor och gemensamma övningar. Men om inte sångaren tar itu med övandet så har det ingen betydelse. Alla måste dra åt samma håll och mot samma mål.

Objektiva sett var hela processen lyckad, annars skulle det inte blivit konsert överhuvudtaget. Subjektivt är frågan om det blev så som kompositör och arrangör hade tänkt det? För egen del var konserten lyckad, den fungerade och alla sånger sjöngs och

sångare och publik verkade nöjda. Så helheten blev en lyckad konsert, men för egen del misslyckades konserten i många musikaliska delar. Jag måste då väga alla faktorer med varandra och se vad som väger tyngst; renhet, text, organisation, publik, sångare, applåder etc. Hur lyckades alla delmoment? Genom att subjektivt bedöma alla delar och väga dem mot varandra skapas en bild av konserthelheten. Runeberg i tiden var ett lyckat körprojekt från kompositörens sida, det framfördes och fick en positiv respons av sångare och publik. Ur dirigentens perspektiv var konserten också lyckad, även om det fanns mycket som kunde ha varit bättre med det musikaliska. Med tanke på omständigheterna så blev det en lyckad konsert. Det fanns mer att få ut av sångarna, vilket alltid är lätt att säga i efterhand. Men med den tid och de sångare som var tillgängliga, och de övriga premisser som fanns för konserten, så blev det en bra helhet. Målet nåddes, vilket Bergroth m.fl. (1998, s. 50) definierar som ett mått för lyckad konsert.

7 Avslutning

En tvåårig process avslutades med en konsert. En 1 timme och 15 minuters presentation av 2 års arbete. I en sådan här beskrivning är varje konsert bara det sista som händer, inte syftet. För sångaren i kören är konserten bara en del, om än en mycket viktig del av arbetet. I körsammanhang har det sagts att ”det är alltid roligare att stå på scen och sjunga än att sitta i publiken och lyssna”. Så om kören har tråkigt, så kommer publiken att tycka att ha det ännu mer tråkigt. Men om kören har riktigt roligt och njuter, så kan publiken också ha roligt och njuta. Det är naturligtvis inte en objektiv sanning, utan en beskrivning av hur det är när man arbetar med amatörkörer. För att publiken ska tycka om att komma på konsert är det viktigt att sångarna trivs och tycker om att sjunga det de sjunger. Till en viss grad kan man säkert övertyga sångare att tycka om sånger, men det håller inte i längden. I Runeberg i tiden projektet så tror jag att denna glädje var det centrala. Jag har den uppfattningen att de flesta av sångarna tyckte att det var roligt, kanske inte lätt eller utan utmaning, men roligt. De var trevligt att sjunga i Snellmanssalen, Karleby den 4.2 2012, och den känslan förmedlades också till åhörarna. Då har det inte så stor betydelse om det var falskt här och där, om texten försvann i ackompanjemanget eller om det sjöngs otydligt. Det som förmedlades var känslan av att detta är värt att sjungas och därför värt att lyssnas till. I Bergroths anda (Bergroth m.fl., 1998) kunde alla deltagare kunde konstatera: ”Vi gjorde det!” och glädjas tillsammans. Lill Lindfors har med andra ord rätt. Vi bygger musik av glädje och av glädje bygger vi musik. Men också hårt, målinriktat arbete krävs. På basen av min fallstudie kan jag konstatera att ur deltagarnas synvinkel så kan en konsert definieras som lyckad när sångarglädjen infinner sig!

8 Förslag till fortsatt forskning

Med tanke på arbetet med amatörmusiker är det viktigt att fortsätta forska kring detta tema om vad som gör att konserter och uppträdanden upplevs som lyckade, samt hur man kan mäta det. I arbetet med körer är det oftast den finansiella framgången och en recension som är den enda objektiva sättet att bedöma uppträdandet. I framtiden bör forskare utveckla mer nyanserade bedömningskriterier som också beaktar upplevelsen och hur den tolkas av såväl sångare som publik. När deltagare i körprojekt är nöjda och anser att projekten är lyckade så vill de fortsätta att vara med i nästa projekt. Framtida forskning kunde ta fasta på dessa fenomen och följa med projekt eller körer under en längre tid. Forskaren kunde då undersöka vilka faktorer som påverkar att uppträdanden uppfattas som lyckade.

Källförteckning:

- Alvesson, M. & Sköldberg, K. (1994). *Tolkning och reflektion - Vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Lund: Studentlitteratur AB
- Bergroth, U. & Hesthammer, H. & Sundell, C. (1998). *Sjung nu! Dirigenthandledning*. Vasa: Finlands Svenska Sång- och Musikförbund
- Danielsson, R. & Lindholm, M. (2006). *Coda 1 Musiken och jag*. Esbo: Schildts Förlags AB
- Fordell, E. (1981). *En musikers minnesbilder*. Karleby: Österbottningens förlag Ab
- Hedlund, O. (1988). *Körkarlen Eric Ericson*. Höganäs: Bokförlaget Bra Böcker
- Moberg, U. (1979). *Att planera och presentera konsertprogram* i Ugglå, M. (1979). *För kör*. Stockholm: Edition Reimers AB
- Mojanis, A. (2012). Lyckad konsert för barnfattigdom, <http://www.dt.se/nyheter/malungsalen/1.4570221-lyckad-konsert-for-barnfattigdom>, läst 20.4 2012
- Mårtenson, L. (2011). *Vågspel - såsom jag vill minnas*. Nagu: Vrakplundrarförlaget
- Nationalencyklopedin, <http://www.ne.se/lang/versmått>, hämtad 5.6 2013
- Samama, L. (2012). *Choral music and tradition in Europe and Israel* i de Quadros, A. (ed.) (2012). *The Cambridge Companion to Choral Music*. Cambridge: Cambridge University Press
- Ugglå, M. (1979). *För kör*. Stockholm: Edition Reimers AB

RUNEBERG I TIDEN

TEXT:

JOHAN LUDVIG RUNEBERG

MUSIK: TOBIAS ELFVING

Innehållsförteckning:
ordning enligt konsertprogram

-damkör-

Flickans årstider

sid. 4

-blandadkör-

Sorg och glädje

sid. 8

-manskör-

Vem styrde hit din väg?

sid. 10

-solosång-

Till en fågel

sid. 13

-manskör med solist-

Blommans lott

sid. 14

-damkör med solist-

Den sköna

sid. 16

-blandadkör med duett-

Till en ros

sid. 20

-solosång-

Vad jag är säll!

sid. 22

-damkör-

Vårmorgonen

sid. 25

-manskör-

Serenad

sid. 26

-blandadkör-

Den långa dagen

sid. 28

-dam- och manskör-

Det var då

sid. 30

Flickans årstider

Johan Ludvig Runeberg

Tobias Elfving

♩ = 60

Sopran

Flic - kan gick en vin-ter-mor - gon i dem rim-be-stöd-da lun - den,

Alt

5

såg en viss-nad ros och tal - te: Sörj ej, sörj ej, ar-ma blom - ma.

9

Att din skö-na tid för-

Flic-kan gick en vin-ter-mor-gon, flic-kan gick en vin-ter-mor-gon. Flic-kan gick en vin-ter-mor-gon,

Att din skö-na tid för-

Flic - kan gick, flic - kan gick. Skö - na tid,

12

flu - tit! Du har le - vat, du har nju - tit,

att din skö-na tid för-flu - tit! Din tid du har le - vat, du har nju - tit,

flu - tit! Du har le - vat, du har nju - tit,

skö - na tid. Le - vat har nju - tit.

Copyright © TE 2011

15 du har ägt din vår och glä - dje, in - nan vin-terns köld dig
 du har ägt din vår och gläd-je, du har ägt din vår och gläd-je, ägt vår in-nan vin-terns köld dig
 du har ägt din vår och gläd - je, in - nan vin-terns köld dig
 Ägt din vår, ägt din vår vin - terns köld

18 nåd-de. Vär - re ö - de har mittjär - ta, har på en gång vår och
 nåd-de. Vär-re ö-de har mit hjär-ta, vär-re ö-de har mitt hjär-ta, vär-re har på en gång vår och
 nåd-de. Vär - re ö - de har mittjär - ta, har på en gång vår och
 nåd-de. Har vår och, har vår och, har vår och

22 vin - ter. Gos - sens ö - ga är dess vår - dag,
 vin - ter. Gos-sens ö - ga är dess vår-dag, gos-sens ö - ga är dess vår-dag,
 vin - ter. Gos - sens ö - ga är dess vår - dag,
 vin - ter. Gos - sens dag, gos - sens dag,

25 och min mo-ders är dess vin - ter.
 och min mo-ders ö - ga är dess vin - ter. Flic-kan gick en vin - ter-mor-gon,
 och min mo-ders är dess vin - ter.
 och mo - ders vin - ter. Flic - kan gick,

28 Flic - kan gick en vin - ter - mor - gon

flic-kan gick en vin-ter-mor-gon, flic-kan gick en vin-ter-mor-gon, flic-kan gick en vin-ter-mor-gon,
Flic - kan gick en vin - ter - mor - gon

flic - kan gick, flic - kan gick, flic - kan gick,

31 i den rimm-be-stöd-da lun - den, såg en viss-nad ros och
flic-kan i den rimm-be-ströd-da lun - den. Såg en viss-nad ros och tal - te,
i den rimm-be-ströd-da lun - den, såg en viss-nad ros och

flic - kan gick lun - den. Såg en ros,

34 tal - te: Sörj ej, sörj ej ar - ma blom - ma!
såg en viss-nad ros och tal - te. Tal - te: sörj ej, sörj ej, ar - ma blom - ma!
tal - te: Sörj ej. sörj ej ar - ma blom - ma!

såg en ros, såg en ros, blom - ma!

Sorg och glädje

Johan Ludvig Runeberg

Tobias Elfving

Eh $\text{♩} = 60$

Eh
Sorg och gläd - je, sorg och gläd-je, sorg och gläd - je

Eh
Sorg och gläd-je bå - da

4 Sorg och gläd-je, sorg och glädje
Sorg och gläd-je, sorg och gläd je

Sorg och gläd-je, sorg och glädje bod-de i mitt hjär - ta,

Sorg och gläd-je, sorg och gläd je
Sorg och gläd-je, sorg och gläd je

— Eh
Sorg och gläd-je, sorg och gläd je

7
— Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je

Eh
Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je, gläd-je i den an - dra.

— Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je

sorg i e - na kam - marn, Eh

10 Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je
Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je

— O-för-son- ligt skil- da,

Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je
Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je

Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je
Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je

Copyright © TE 2011

13 — Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je —

Eh Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je än den an- dra en- sam.

— Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je —

råd- de än den e- na, Eh

16 Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je —

— Eh Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je.

Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je —

Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je

Sorg och gläd-je, sorg och gläd-je. Se'n den en da kom dit, —

19 — Sorg och gläd-je, och för - e - nat bå - da. Eh

— Sorg och gläd-je — Sorg och gläd-je —

lär hon öpp-nat dör- ren. — Sorg och gläd-je ty min sorg är

Eh Sorg och gläd-je — Sorg och gläd-je —

24 Sorg och gläd - je, och min gläd - je... och min gläd - je ve - mod.

Sorg och gläd - je — och min gläd - je ve - mod.

säll - het. Eh

Sorg och gläd - je — och min gläd - je ve - mod.

Vem styrde hit din väg?

Johan Ludvig Runeberg

Tobias Elfving

$\text{♩} = 70$

Långt bort om fjär-dens våg, långt bort om fjäl-lets topp. Du en-sam da-gen såg

Långt bort, långt bort, långt bort, långt. Du en - sam, en - sam,

7 och väx-te en - sam opp. — Jag sak na-de ej dig, jag sök-te ej din stråt, jag

en - sam opp. Jag sak na - de ej dig, jag sök-te ej din stråt, jag sak na - de ej dig, jag sök-te ej din stråt, jag sak na-de ej dig, jag sök-te ej din stråt, jag

11 viss - te ej en stig, som skul - le lett dit - åt. Jag kän - de ej din far, jag

viss - te ej en stig, som skul - le lett dit - åt. Jag kän - de ej din far, jag
viss - te ej en stig, som skul - le lett dit - åt. Jag kän - de ej din far, jag
viss - te ej en stig, som skul - le lett dit - åt. Jag kän - de ej din far, jag

14 kän - de ej din mor, jag såg ej, var du var, jag såg ej, vart du for.

kän - de ej din mor, jag såg ej, var du var, jag såg ej, vart du for.
kän - de ej din mor, jag såg ej, var du var, jag såg ej, vart du for.
kän - de ej din mor, jag såg ej, var du var, jag såg ej, vart du for.

mp

17 Lik-som den bäck, där rann, för den, som rin-ner här, vi vo-ro för va-rann,

Lik-som den bäck, där rann, för den, som rin-ner här, vi vo-ro för va- rann,

23 så län-ge du var där; Två plan-tor, mel-lan dem, en äng i blom-ning står;

så län-ge du var där; Två plan-tor, mel-lan dem, en äng i blom-ning står;

29 Två fåg-lar, som fått hem i skil-da lun ders snår. *mf* Jag sak-na-de ej dig, jag

Två fåg-lar, som fått hem i skil-da lun ders snår. Jag sak-na - de ej dig, jag sak-na - de ej dig, jag sak-na-de ej dig, jag

34 sök - te ej din stråt, jag viss - te ej en stig, som skul - le lett dit-åt. Jag

sök - te ej din stråt, jag viss - te ej en stig, som skul - le lett dit-åt. Jag

sök - te ej din stråt, jag viss - te ej en stig, som skul - le lett dit - åt. Jag

sök - te ej din stråt, jag viss - te ej en stig, som skul - le lett dit - åt. Jag

37 kän - de ej din far, jag kän - de ej din mor, jag såg ej, var du var, jag
 kän - de ej din far, jag kän - de ej din mor, jag såg ej, var du var, jag
 kän - de ej din far, jag kän - de ej din mor, jag såg ej, var du var, jag
 kän - de ej din far, jag kän - de ej din mor, jag såg ej, var du var, jag

40 såg ej, vart du for. *p* O, an - dra nej - ders son! Vi flög du dä - dan, säg?
 såg ej, vart du for. såg ej vart du for. An - dra, an - dra, an - dra, vi flög.
 såg ej vart du for.

45 O, få - gel långt i - från! Vem stry - de hit din *pp* väg? Till hjär - tat, som var kallt, — säg
 Få - gel, få - gel, hit din väg? Till hjärt - tat, som var kallt, — säg
 hjärt - tat, var kallt,
 hjärt - tat, var kallt,

51 hur du lå - gor bar? — Hur kun - de du bli allt — för den du in - tet var?
 hur du lå - gor bar? — Hur kun - de du bli allt — för den du in - tet var?
 säg hur lå - gor? Hur kun - de du bli allt — för den du in - tet — var?
 säg hur lå - gor? Hur kun - de, för den du in - tet var?

Till en fågel

Johan Ludvig Runeberg

Tobias Elfving

Spelas fritt i bossa-känsla

F Gm C⁷ F Gm C⁷

Säg mig, du lil-la få - gel, där mel - lan al - mens blad:___
 Ditt för - råd är så rin - ga, din bo - ning är så trång,___
 (instr.)
 Nej, sjung du, lil-la få - gel, om njut - ning var - je gång,___

5 F Gm C⁷ F Gm C⁷

Hur kan du stän - digt sjun - ga och stän - digt va - ra glad?
 dock ser du mot din hyd - da och sjun - ger var - je gång.

9 F Gm(add2) C⁶ F⁶ Gm⁷ C⁷(sus4) C⁷/G

Jag hör din röst var - mor - gon, jag hör den var - je kväll,___
 (instr.)
 Då jor - dens gläd - je lig - ger för hen - nes föt - ter ner,___

13 F Gm(add2) C⁶ F⁶ Gm⁷ C⁷(sus4) C⁷/G **Fine**

men li - ka ren är stäm - man och to - nen li - ka säll. ___

vi ser hon stolt på sla - ven och suk - tar ef - ter mer?___

17 Dm A(add2) A⁷(b9) Gm Em⁷ A(add2) /E A⁷(b9)

Du sam - lar in - ga skör - dar, och in - ga kan du så;

21 Dm A(add2) A⁷(b9) Gm Em⁷ A(add2) Dm A⁷(b9)

Du vet ej mor - gon - da - gen och är så nöjd än - då. ___

25 Dm A(add2) A⁷(b9) Gm Em⁷ A(add2) /E A⁷(b9)

Vi blic - kar hon mot höj - den så knot - an - de, så kallt?
 29 Dm A(add2) A⁷(b9) Gm Em⁷ A(add2) Dm C⁷

Vi äg - de hon att fod - ra, då ska - pa - ren gav allt? **D.C. al Fine**

Copyright © TE 2011

Blommans lott

Johan Ludvig Runeberg

Tobias Elfving

♩ = 70 E^{b6} A^bmaj⁷Am⁷ Dm^{7b5} G^{7b9} Cmaj⁷ C^{7b9}

Solo

Tenor

Bas

mp 3

Bland som-mar-da-gens barn en ros jag såg, i för-sta stun-den
 "Se, mörkt och fat-tigt är ditt trån-ga hus, och u-tan njut-ning

5 F⁷ Fm⁷ B^{b9} E^{b6} A^bmaj⁷Am⁷ Dm^{7b5} G^{7b9}

av dess blom-nings-tid. Med pur-prad kind i knop-pens famn hon låg,
 slår ditt hjär-ta där; Här le-ver gläd-jen, glö-der da-gens ljus,

10 Cmaj⁷ C^{7b9} F⁷ Fm⁷ B^{b9} E^bmaj⁷ B^bm⁷

och dröm-de blott sin o-skuld och sin frid. "Skö - na, blic - ka
 och kär - le-ken och kys-sen vän-ta här." Rör - des blom-mans

mp 3

"Du skö-na blom - ma vak na blic-
 Av ta-let rör - des lil-la blom

Copyright © TE 2011

15 Eb⁹ A^bmaj⁷ A^bm⁷ D^b⁹ G^b⁷

ka opp
mans själ;

och lär att li-vets bäs - ta lott för - stå!"

Så sa - de, fladd - ran
och fjä - riln kyss - te

opp,
själ,

li - vets lott för - stå!"

Sa - de
vis - ka -

bjöd åt smick - rarn kort,

Smick - rarn kort,
vis - ka -

20 C⁷^b⁹ Fm⁷ B^b⁹ Gm⁷ C⁹

de kringblad och knopp. Den y-ra, guld-be-stänk-ta fjä-riln då.

vis - kan - de Far - väl! Och flög till ny - a ro - sen - knopp par bort.

blad och knopp. Y - ra fjä - riln då.

de: Far - väl! Flög till ny - a bort.

25 1. Fm⁷ B^b⁹ 2. Fm⁷ B^b⁹ Ebmaj⁷ Ebm⁷ A^b⁹ D^bmaj⁹

Skö - na. Far - väl! Far - väl! Far - väl!

Skö - na. Far - väl! Far - väl! Far - väl!

Den sköna

Johan Ludvig Runeberg

Tobias Elfving

$\text{♩} = 80$ $A_{\text{maj}}7$ $D_{\text{maj}}7$

Solo
Allt är gott, — vad jag vill gö - ra, allt är lätt,

Sopran
Allt är gott — är gott, jag vill gö - ra, allt

Alt
Allt är gott, — jag vill gö - ra, jag vill gö - ra, allt är lätt,

5 $A_{\text{maj}}7$ E^7 $A_{\text{maj}}7$

— vad jag be - gär. Al - la vis - ka

är, allt är lätt, — är lätt, jag be - gär. — Al - la vis

— allt är lätt, — jag be - gär, — jag be - gär. — Al - la vis -

10 $D_{\text{maj}}7$ $A_{\text{maj}}7$ E^7

i mitt ö - ra, al - la vis - ka hu - ru skön — jag är..

ka, vis - ka, i mitt ö - ra, vis - ka hu - ru skön — jag är..

ka i mitt ö - ra, i mitt ö - ra, al - la vis - ka hu - ru skön — jag är.

15 Amaj7 A E7 Gm7(b5) F#m7 Bm6

— En be - röm - mer ö - gats lå - ga, väx - ten en en an
Ljuvt det vo - re att be - röm - mas, fast be - röm - met är

— Uh - uh - uh En be - röm - mer ö - gats lå - ga, väx - ten en en an
Ljuvt det vo - re att be - röm - mas, fast be - röm - met är
Do - do - do - do - do - do - do - do -

Do - do - do - do - do - do - do - do - do - do - do - do -

20 E7 Amaj7

— nan hyn; Får jag ej min spe - gel frå - ga el - ler tro min syn?
— en vind, skul - le ej mitt hjär - ta glöm - mas för min vac - kra kind.

— nan hyn; Får jag ej min spe - gel frå - ga el - ler tro min syn?
— en vind, skul - le ej mitt hjär - ta glöm - mas för min vac - kra kind.
do - do - do - do - do - do - do - do -

do - do do - do - do - do do - do - do - do do - do - do do - do -

24 F#m7 Bm6

— Tit - tar jag i spe - geln ba - ra, ser jag själv dock myc
— Men för den blott ord - man ä - ger, blott för den är kän -

— Tit - tar jag i spe - geln ba - ra, ser jag själv dock myc
— Men för den blott ord - man ä - ger, blott för den är kän -
do Uh - uh Do - do - do - do - do - do - do - do -

do - do Uh - uh Do - do - do - do - do - do - do - do - do - do - do - do -

28 E7 Amaj7

- ket mer, än min he - la fri - ar - ska - ra på en af - ton ser.
slan gjord; In - gen till mitt hjär - ta sä - ger ett för - tro - ligt ord.

ket mer, än min he - la fri - ar - ska - ra på en af - ton ser.
slan gjord; In - gen till mitt hjär - ta sä - ger ett för - tro - ligt ord.

do - do - do - do - do - do - do - do - do - do -

do - do do - do - do - do do - do - do - do do - do - do do - do -

32 Amaj7 Dmaj7

— Allt är gott, vad jag vill gö - ra, allt är lätt,

— Allt är gott— är gott, jag vill gö - ra, allt

do

do Allt är gott,— jag vill gö - ra, jag vill gö - ra, allt är lätt,

37 Amaj7 E7 Amaj7

— vad jag be - gär. Al - la vis - ka

är, allt är lätt,— är lätt, jag be gär.— Al - la vis

— allt är lätt,— jag be gär,— jag be gär.— Al - la vis-

42 Dmaj7 Amaj7 E7

i mitt ö - ra, al - la vis - ka hu - ru skön_ jag är..

ka, vis - ka, i mitt ö - ra, vis - ka hu - ru skön_ jag är..

ka i mitt ö - ra, i mitt ö - ra, al - la vis - ka hu - ru skön_ jag är..

47 Amaj7

Hu - ru skön_ jag är, hu - ru skön

Hu - ru skön_ jag är, hu - ru skön

Hu - ru skön_ jag är, hu - ru skön

50

jag är, hu - ru skön_ jag är.

jag är, hu - ru skön_ jag är.

jag är, hu - ru skön_ jag är.

Till en ros

Johan Ludvig Runeberg

Tobias Elfving

Duett

A⁷ D Bm Em⁷ Gmaj⁷ F[#]

Slum-ra-rin-na i den slut-na knop-pen, vak-na snart och gläd din fos-ter dal,

4 Bm Gmaj⁷ A⁷ D Bm Gmaj⁷ F^{#7} Bm

mött av fjä-rilns kyss och smekt av drop-pen, som från him-len fal-ler mild och sval.

8 D Em⁷ A⁷ D Bm Gmaj⁷

Skyn-da, skyn - da! Allt, av stun - den gi - vet, var-ar blott så län-ge stun
 Skyn-da, skyn - da! Ah - ah - ah -

11 E⁷ A D Em⁷ A⁷ D Gmaj⁷ Em⁷

- den rår. Skyn-da, skyn - da! Gläd-jen är som li - vet, li-vet å-ter som en
 ah Skyn-da, skyn - da! Ah - ah - ah -

Copyright © TE 2011

2 15 A⁷ D Gmaj⁷ Em⁷ A⁷ D 1. Bm Gmaj⁷

fyk-tig vår. Li-vet å-ter som en flyk-tig vår. Äls-ka, njut och lå-ga,
 ah Li vet å-ter som en flyk - tig vår. Ah - -

19 A⁷ D Bm Em⁷ Gmaj⁷ F# Bm Gmaj⁷

skö-na blom - ma, veck-lad ut i fäg-ring mer och mer! In-nan hös-ten må en
 ah - - ah - - ah - - ah - -

23 A⁷ D Bm Gmaj⁷

än - gel kom - ma, som sig bry - ter och åt
 ah - - ah - -

25 F#⁷ Bm | 2. Gmaj⁷ Em⁷ A⁷ D

him-len ger. Li - vet å - ter som en flyk - tig vår.
 ah Li - vet å - ter som en flyk - tig vår.

Vad jag är säll!

Johan Ludvig Runeberg

Tobias Elfving

Andante

Voice *mp*
Vad jag är

Piano *mf* *p*

6

säll! I li - vets mor - gon - tim - mar kring hop - pets blan - ka sjö - ar
säll! När li - vets mor - gon vi - ker står mig dock ly - rans mil - da

11

mf *pp*
svä - var jag, - lik seg - la - ren, som i sin jul - le stim - mar
tröst i - gen.. Vad jag är säll! När ä - ven ly - ran svi - ker,

p

Copyright © TE 2011

15

på vi-kens spe-gel-lugn en som-mar dag; Vart helst han
har jag kan-ske ett namn till tröst för den. Men om av

19

mf

ser, en löv-prydd kul-le skäl - ver, en blom-rik tav-la tin-drar för hans syn,
ryk - tets tun - ga jag för-glöm- mes, är mig lik - väl min hul-da filc-ka kvar,

24

mf

och strål-ful him - len sig där - o - van väl - ver, —
och om ock hon för mi - na blic-kar göm- mes, —

p

28 1. 2. 3

— och strål-full ler den un-der vatt-nets bryn. Vad jag är
 — har jag dockmin-net än av

mf *p* *mp*

32

vad jag var.

pp

Värmorgonen

Johan Ludvig Runeberg

Tobias Elfving

$\text{♩} = 50$ *pp* *,mf* *,pp*

Se, hur här - lig so - len trä - der ö - ver ös - terns böl - jor re - dan och i guld och
Skyn - da, att åt land och vat - ten vä - va ny - a hög - tids - skru - dar, loc - ka fjär - lar -

6 *ff* *pp*

pur - pur klä - der jor den, le - en - de där - ne - dan! Dim - man sking - ras, köl - den flyk - tar,
ne ur nat - ten, och ur stof - tet de - ras bru - dar, och ur kär - leks - ful - la sin - nen

11 *rall.* *A tempo* *,mf*

och na - tur - ens dva - la lyk - tar. Skö - na vår, hur län - ge rul - lar ej din vagn kring
ja - ga vin - terns kul - na min - nen!

16 *rit.*

sö - dens strän - der, in - nan till för - gät - na kul - lar, till vår nord du å - ter - vän - der!

Copyright © TE 2011

Serenad

Johan Ludvig Runeberg

Tobias Elfving

♩ = 90
 Cmaj7 *mf* B♭maj7 Cmaj7 B♭maj7 Cmaj7 *p* B♭maj7

Re'n släck är lam-pan i min flickas kam - mar. Ett blek-rött mån-sken blott på
 Snart skall hon båd-dens tryg ga fristad hin - na. Se'n, bly - ga Cyn - thia, bliv min

4 Cmaj7 B♭maj7 Em7(b5)/G A7(b9) Em7(b5)/G A7(b9) Dm7 Cmaj7 *f*

ru-tan flam - mar. Och ge-nom slö - jan, fäst för den, jag ser Den skö-nas
 spe-ja - rin - na, och yp - pa vän - ligt, vad du skå - da fått, för mig och

8 B♭maj7 G⁹ *ff* G^{#7} C^{#m9} F^{#9} B⁷ E⁹ Amaj7

bild ej mer. nat-ten blott. Om med en blick där him-len strå - lar å - ter, hon sam-man - kny-ter

12 A7(b9) Dm7 G C(add2) G⁷ Gm⁷ C⁷ *pp* F⁷ Gm⁷ A7(b9) D⁷

hän-der-na och grå-ter och ta - lar ord, som blott en än - gel hör. Sin af - ton-bön

Copyright © TE 2011

16 G^9 C^6 C^{maj7} $B^{\flat}maj7$ C^{maj7} $B^{\flat}maj7$ C^{maj7} $B^{\flat}maj7$

mf *p*

hon gör. Men om den höl-da bar-men rörs och bä - var, ett le-en de på ros-en

20 C^{maj7} $B^{\flat}maj7$ $Em^{7(b5)}/G$ $A^{7(b9)}$ $Em^{7(b5)}/G$ $A^{7(b9)}$

läp-pen svä - var. Och kin-den lå - ga sak - ta tän-der sig,

23 Dm^7 C^{maj7} $B^{\flat}maj7$ G^9 F^7 Gm^7 $A^{7(b9)}$ D^7 G^9 C^6

f *mp*

då dröm-mer hon om mig. Då dröm-mer hon om mig.

Den långa dagen

Johan Ludvig Runeberg

Tobias Elfving

$\text{♩} = 60$ *mp* Förr, när min

p Dam dam dam dam dam dam

Dam dam dam dam dam dam dam dam dam dam dam dam dam dam dam

Dam dam dam

4 vän var här, var mig en vår - dag kort; Nu då han

dam dam dam dam Dam dam

dam dam dam dam dam Dam dam dam dam Dam

7 bor-ta är, är mig en höst-dag lång. *mf* Förr, när min vän var här, var mig en

dam dam dam dam Förr, var en vår -

dam dam dam dam Förr, när min vän var här, var mig en

dam dam dam dam Förr, var en vår -

Copyright © TE 2011

11 vår-dag kort; Nu då han bor-ta är, är mig en höst-dag lång. *f* "Ack, vad den
 dag kort; Nu, är en höst - dag lång. "Ack, vad den
 vår-dag kort; Nu då han bor-ta är, är mig en höst-dag lång. "Ack, vad
 dag kort; Nu är en höst - dag lång. "Ack, vad

16 da-gen flyr!" Sä-ga de an-dra nu. *pp* "Vad den lång-sam är! O,
 da-gen flyr!" Sä-ga de an - dra nu. "Vad den är! O,
 den flyr!" Sä-ga de an-dra nu. "Vad den är! O,
 de an - dra nu." "Vad den lång-sam är! O,

20 *cresc.* att den vil - le fly! Kom-mer ej kväl - len snart, kom-mer ej
 att den vil - le fly! Kom-mer ej kväl - len snart, kom-mer ej
 kom - - mer ej snart, nat - -
cresc.
 Kom - - mer ej snart, nat-tens ro, kom - -

22 nat tens ro? *ff* Kom-mer ej kväl len snart, kom-mer ej nat tens ro?"
 nat tens ro? *dim.* Kom-mer ej kväl len snart, nat - tens ro?"
 tens ro? Kom-mer ej kväl len snart, kom-mer ej nat - tens ro?"
 mer ej kväl-len snart? Kom-mer ej kväl len snart, kom-mer ej nat - tens ro?"

Det var då

Johan Ludvig Runeberg

Tobias Elfving

Andante

Sopran
Hö - gre mot san - den sval - lar den vre - da sjön, björ - ken på stran - den

Alt

Tenor

Bas

Detailed description: This block contains the first six measures of the musical score. It features four vocal staves: Soprano, Alto, Tenor, and Bass. The Soprano staff has lyrics: 'Hö - gre mot san - den sval - lar den vre - da sjön, björ - ken på stran - den'. The Alto staff has accompaniment. The Tenor and Bass staves are empty, indicating they do not sing in these measures. The tempo is marked 'Andante'.

7

S.
su - sar ej me - ra grön; mar - ken är stel av snön.

A.

T.
Du, - som med vå - ren

B.

Detailed description: This block contains measures 7-10 of the musical score. It features four vocal staves: Soprano (S.), Alto (A.), Tenor (T.), and Bass (B.). The Soprano staff has lyrics: 'su - sar ej me - ra grön; mar - ken är stel av snön.'. The Alto staff has accompaniment. The Tenor staff has lyrics: 'Du, - som med vå - ren'. The Bass staff has accompaniment. The Soprano staff has a measure rest in measure 8. The Tenor staff has a measure rest in measure 8.

Copyright © TE 2011

2

13

S.

A.

T.

flyd-de från dal och vän, brag - te dig tå - ren blott för en stund i - gen,

B.

19

S.

"Skå - da kring run - den, flic-ka, en gång än - nu!

A.

T.

vil-le jag sä - ga än: "Skå - da kring run - den, flic-ka, en gång än - nu!

B.

25

S.

Min-ns du, hur lun - den for-dom var grön och ljuv? Se, vad den bli-vit nu!"

A.

T.

Min-ns du, hur lun - den for-dom var grön och ljuv? Se, vad den bli-vit nu!"

B.

3

31

S.

A.

T.

B.

Sen, — då hon flyd - de, skul-le hon sä - ga så:

"Skö - na - re

36

S.

A.

T.

B.

gryd - de yng-ling-ens kind ock - så; men det var då, ja, då!"

"Men det var då, ja, då!"

Runeberg i tiden

Ett projekt med ny musik till Runebergs texter. Konserten är en del av mitt slutarbete från Novia. Lärarnas undervisning i skolan har klart format hur detta låter, Anders Hedelin, Bill Ravall, Mikael Svarvar, Per Skareng, osv.

Man kan säga att detta började i och med att jag skrev och sjöng en sång med text av Runeberg på Runebergsfesten i Vasa 2009. Jag insåg hur bra Runeberg helt enkelt är! Min tanke var från början lyfta fram Runebergs texter efter att jag märkte att många elever i skolorna endast känner till "Vårt Land" och andra dikter ur Fänrik Ståhls sägner som Runeberg. Runeberg är dock mycket mer, kärleksdikter, hyllningar till naturen, berättelser om folk och fä, visdoms ord, osv. Dikterna som är tonsatta här, tillsammans med de som finns i "Häfte för damstämmor" utgör totalt 10 sånger för kör. Jag komponerade mer, men några sållades bort för att de blev för konstiga, andra blev för svåra, vissa helt enkelt rymdes inte med. Förhoppningsvis kommer dessa ut i tryck också, då får ni sjunga mer av mina kompositioner, hoppas det blir till glädje!

Att Karlebynejdens sång- och musikförbund skulle bli samarbetspartner för projektet var något jag inte kunde tänka mig när de första kompositions idéerna började ta form. Men med hjälp av körers, dirigenters och styrelsens godkännande har detta kunna bli av. Det ekonomiska har ett stipendium från Svenska Kulturfonden hjälpt till med och mitt kompositionsarbete kunde börja ta fart. Jag gjorde färdigt sådant som blivit på hälft och började med nya sånger vart efter jag hittade texter som "behövde" en melodi, eller att hitta texten till en musikalisk idé bland Runebergs otaliga dikter. Processen har varit enkel ibland och svårare ibland. Jag har haft mycket hjälp av min mamma, Noomi, som uttryckt sig ärligt och rakt på sak. Ett stort tack till Karl-Gustaf (Kalle) Sundman som granskat sångerna och gett idéer och tankar om hur texten bättre skall lyftas fram. Utan hans hjälp skulle sångerna vara svårare och mindre logiska.

Min hustru Jennie och mina barn Siri och John bör också nämnas, de har fått höra upprepningar på upprepningar när kompositionerna tog form, men utan deras stöd skulle det inte varit möjligt.

Nu bär det av till övningar och konsert, låt dessa sånger ljuda fint och låt texten stå i centrum, det är trots allt Johan Ludvig Runeberg!

Tobias Elfving

